

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectului Legii privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic

(înregistrat în Parlament cu numărul 191 din 26 Mai 2014)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărârea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a vulnerabilității proiectului Legii privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic prin prisma drepturilor omului.

Evaluarea generală

1. Autorul proiectului este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Mediului , ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege ordinară, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

Reieșind din prevederile art.72 alin.(4) din Constituție și art.10 alin.(1) din Legea privind actele legislative nr.780/2001, legile ordinare intervin în orice domeniu al relațiilor sociale, cu excepția celor rezervate legilor constituționale și legilor organice.

3. Scopul actului (potrivit proiectului și/sau notei informative). Proiectul de lege stabilește cadrul legislativ național, racordat la normele Uniunii Europene, privind cerințele pentru produsele cu impact energetic care sînt introduse pe piață în scopul creșterii eficienței energetice și la sporirea securității furnizării energiei. Prin acest proiect de lege sînt stabilite cerințele pentru produsele cu impact energetic, introduse pe piață și/sau puse în funcțiune, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă, creșterea eficienței energetice și a nivelului de protecție a mediului, precum și la sporirea securității furnizării energiei.

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei conține o argumentare suficientă a promovării proiectului. Autorul proiectului argumentează necesitatea adoptării propunerii legislative prin prisma racordării legislației Republicii Moldova la aquis-ul comunitar, în mod special la Directiva 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic.

Intenția autorului este expusă clar și argumentat, fiind indicat scopul principal, condițiile ce au impus elaborarea proiectului de lege, principalele prevederi și impactul acestuia asupra cetățenilor și mediului.

Reieșind din importanța proiectului de lege, acesta urma să fie transmis spre avizare tuturor instituțiilor publice interesate, să fie supus consultărilor publice cu societatea civilă, pentru formularea recomandărilor, iar, în final, avizele, sinteza recomandărilor recepționate trebuiau să fie anexate la dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ.

Totodată, dosarul de însoțire trebuia să conțină Tabelul de concordanță privind compatibilitatea proiectului de act legislativ cu legislația comunitară și Declarația de compatibilitate.

Toate aceste cerințe sunt expres prevăzute în Legea privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001, în Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea 797-XIII din 02.04.1996, precum și în Hotărîrea Guvernului nr.190 din 21.02.2007. Din lipsa informațiilor, nu cunoaștem dacă autorii au realizat sau nu aceste cerințele legale.

Deși proiectul de lege reglementează activitatea de întreprinzător, acesta nu a fost supus analizei impactului de reglementare. Această cerință reiese din art.20 lit.e) din Legea privind actele legislative nr.780/2001 și art.4, art.13 din Legea privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzători nr.235-XVI din 20.07.2006. Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului.

Rezumînd cele constatate mai sus, subliniem faptul că, în lipsa tuturor actelor necesare pentru înaintarea inițiativei legislative, întreg procesul legislativ este perturbat și, drept consecință, Parlamentul nu dispune de tot setul de documente necesare pentru a-și îndeplini eficient sarcina sa legislativă. Or, Nota informativă și documentele necesare a fi anexate la dosar, cum ar fi avizele instituțiilor publice interesate, declarația de compatibilitate a proiectului cu legislația UE, tabelul de concordanță a consultărilor cu societatea civilă, analiza impactului de reglementare, etc., sunt tot atît de importante ca și proiectul de lege, pentru ca societatea și deputații să cunoască domeniul propus reglementărilor și să ia o decizie în cunoștință de cauză.

5. Sfera de reglementare a proiectului corespunde următoarelor domenii/drepturi:

Drepturi si libertăți social-economice:

Dreptul la mediu înconjurător sănătos (art. 37 din Constituția RM)

Evaluarea de fond a proiectului

6. Respectarea principiului transparenței este asigurată suficient. Proiectul de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului. În contextul în care proiectul de lege a fost înregistrat pe data de 26.05.2014 și pînă în prezent nu a fost examinat de Plenul Parlamentului, considerăm că este respectat principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă, iar cetățenii, organizațiile și alți subiecți interesați au posibilitatea de a-și exprima opiniile asupra conținutului documentului.

7. Respectarea principiului participării este asigurată suficient. Reieșind din prevederile art.7 din Legea privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, autoritățile publice sunt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional.

Din lipsa informațiilor și neidentificarea sintezei recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, putem presupune că, societatea civilă, pînă la înregistrarea proiectului de lege în Parlament, nu a participat la elaborarea și examinarea acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 49/1 din Regulamentul Parlamentului, comisia permanentă sesizată în fond asigură consultarea publică a proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative cu părțile interesate prin organizarea de dezbateri și audieri publice, prin intermediul altor proceduri de consultare stabilite de legislația cu privire la transparența în procesul decizional. Totodată, comisia permanentă sesizată în fond dispune plasarea, conform legii, pe web-site-ul Parlamentului a sintezei recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, în scopul asigurării transparenței în procesul decizional.

Din moment ce proiectul de lege a fost plasat pe pagina web a Parlamentului, societatea civilă are

posibilitatea de a participa la examinarea acestuia și de a înainta recomandări.

8. Respectarea principiului responsabilizării este asigurată insuficient. Proiectul de lege nu conține prevederi exprese, ce se referă la posibilitatea persoanelor de a solicita de la autoritățile publice oferirea de argumente și de explicații pentru justificarea deciziilor și acțiunilor, precum și la posibilitatea persoanelor de a aplica o sancțiune autorităților publice pentru performanțe slabe.

9. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ normelor constituționale. Proiectul/actul normativ este conform Constituției. Prevederile din proiect dezvoltă normele constituționale cuprinse în art.37 din Constituție, care asigură dreptul la un mediu înconjurător sănătos. Reieșind din prevederile alin.(1) și (2) ale art.37 din Constituție, fiecare om are dreptul la un mediu înconjurător neprejudicabil din punct de vedere ecologic pentru viață și sănătate, precum și la produse alimentare și obiecte de uz casnic inofensive, iar statul garantează fiecărui om dreptul la accesul liber și la răspîndirea informațiilor veridice privitoare la starea mediului natural, la condițiile de viață și de muncă, la calitatea produselor alimentare și a obiectelor de uz casnic.

10. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ legislației corelative. Proiectul/actul normativ este conform parțial legislației corelative. În conformitate cu prevederile art.47 alin.(7) din Legea nr.797/1996 privind adoptarea Regulamentului Parlamentului, dacă pentru executarea actului legislativ care se adoptă este necesară elaborarea altor acte legislative sau normative, se anexează lista acestora și/sau, după caz, și proiectele lor.

Reieșind din art.19 din proiect, la dispoziții finale, îi este atribuită Guvernului obligația ca în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, să elaboreze cadrul normativ aferent proiectării ecologice.

Este necesar de a sublinia faptul că, Guvernul, ca și autor al acestui proiect de lege, trebuia să anexeze lista actelor normative necesare pentru executarea actului legislativ care se adoptă sau a proiectelor acestor acte normative.

Prin prisma normelor din proiect și cerințelor legale, proiectul de lege se va încadra organic în cadrul juridic și va asigura o reglementare integrală a raporturilor sociale, ce se referă la proiectarea ecologică a produselor cu impact energetic, doar în contextul în care vor fi elaborate, modificate și aprobate actele normative corelative.

Ca remarcă notăm existența în legislația Uniunii Europene a unui șir întreg de acte normative elaborate pentru punerea în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic. Printre acestea am putea enumera:

- Regulamentul (UE) nr. 1015/2010 al Comisiei din 10 noiembrie 2010 de implementare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile mașinilor de spălat rufe de uz casnic;
- Regulamentul (UE) nr. 206/2012 al Comisiei din 6 martie 2012 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică pentru aparatele de climatizare și ventilatoarele de confort;
- Regulamentul (UE) nr. 547/2012 al Comisiei din 25 iunie 2012 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică pentru pompele de apă;
- Regulamentul (UE) nr. 932/2012 al Comisiei din 3 octombrie 2012 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului cu privire la cerințele de proiectare ecologică aplicabile uscătoarelor de rufe de uz casnic cu tambur;
- Regulamentul (UE) nr. 1194/2012 al Comisiei din 12 decembrie 2012 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică pentru lămpile direcționale, lămpile cu diode electroluminescente și echipamentele aferente;
- Regulamentul (UE) NR. 666/2013 al Comisiei din 8 iulie 2013 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică pentru aspiratoare;
- Regulamentul (UE) nr. 813/2013 al Comisiei din 2 august 2013 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele în materie de

proiectare ecologică pentru instalațiile pentru încălzirea incintelor și instalațiile de încălzire cu funcție dublă;

- Regulamentul (UE) nr. 814/2013 al Comisiei din 2 august 2013 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele în materie de proiectare ecologică pentru instalațiile pentru încălzirea apei și rezervoarele de apă caldă;

- Regulamentul (UE) nr. 66/2014 al Comisiei din 14 ianuarie 2014 de punere în aplicare a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește cerințele de proiectare ecologică aplicabilele cuptoarelor, plitelor de gătit și hotelor de bucătărie de uz casnic.

11. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ standardelor internaționale. Proiectul/actul normativ este conform standardelor internaționale. Acest proiect de lege a fost elaborat întru armonizarea legislației naționale la aquis-ului UE și anume la Directiva 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic.

Totodată, acest proiect de lege corespunde standardelor instituite în Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, ce se referă la protecția mediului (art.37) și protecția consumatorilor (art.38).

12. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ jurisprudenței Curții Constituționale. Nu există jurisprudență a Curții Constituționale în domeniul de reglementare a proiectului de act normativ expertizat. Proiectarea ecologică a produselor cu impact energetic este un domeniu nou pentru Republica Moldova, iar Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, nu s-a expus asupra domeniului de reglementare a prezentului proiect de act normativ.

13. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ jurisprudenței CtEDO. Nu există jurisprudență a CtEDO în domeniul de reglementare a proiectului de act normativ expertizat. Nu au fost identificate careva cauze, ce au făcut obiectul sesizării la CtEDO, referitor la proiectarea ecologică a produselor cu impact energetic și nici Convenția Europeană pentru Drepturile Omului nu reglementează explicit acest domeniu.

14. Impactul proiectului/actului normativ prin prisma drepturilor omului. Proiectul/actul normativ respectă drepturile/libertățile. Proiectul de lege are ca finalitate stabilirea cadrului juridic privind cerințele pentru produsele cu impact energetic, care sînt introduse pe piață, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă, creșterea eficienței energetice, a nivelului de protecție a mediului, sporirea securității furnizării energiei. Adoptarea acestuia va avea un impact major asupra fiecărui om, prin prisma garantării dreptului la un mediu înconjurător sănătos.

15. Impactul gender al proiectului. Proiectul/actul normativ este gender neutru. Proiectul de lege nu reglementează aspectul gender. Nu au fost depistate norme care ar discrimina sau limita drepturile, libertățile și șansele femeilor în raport cu bărbații.

16. Analiza detaliată a textului proiectului.

Nr.	Articol	Text	Obiecții	Factorii de vulne
1	art.3	Articolul 3.Noțiuni și definiții În sensul prezenteilegise aplică	Definiția formulată de autor deviază de la definiția cuprinsă în Directiva 2009/125/CE a	Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor constituționale; Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația Sugerăm autorului modificarea textului noimei pentru a fi corelat definiției din Directiva 2009/125/CE a Parlamentului

		<p>următoarele definiții:</p> <p>...</p> <p><i>cerință în materie de proiectare ecologică</i> – cerințe aprobate de Guvern, legate de un produs sau de proiectare a unui produs, destinate să-i îmbunătățească performanța de mediu sau orice cerințe de furnizare a unor informații cu privire la caracteristicile de mediu ale produsului;</p> <p>...</p>	<p>Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic.</p> <p>În sensul definiției din Directivă, prin <i>cerință în materie de proiectare ecologică</i> se înțelege orice cerință, indiferent ce autoritate o stabilește și prin ce act normativ. Pe cînd, în proiectul de lege, prin <i>cerință în materie de proiectare ecologică</i> se înțelege doar cerințele aprobate de Guvern, fiind excluse orice cerințe care ar putea fi stabilite de Parlament prin lege.</p>	corelativă;	European și a Consiliului din 21 octombrie 2009.
2	art.3	<p>Articolul 3. Noțiuni și definiții</p> <p>În sensul prezentei legi se aplică următoarele definiții:</p> <p>...</p>	<p>Definițiile de importator și producător sînt deja redate în legislația Republicii Moldova. În speță, Legea privind activitățile de acreditare și de</p>	Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă; Nerespectarea exigențelor de tehnică legislativă	Recomandăm autorului excluderea acestei definiții din proiect pentru a evita dublarea acestora în legislație.

		<p><i>importator</i> – orice persoană fizică sau juridică ce introduce pe piață un produs dintr-o altă țară; producător – orice persoană fizică sau juridică ce fabrică un produs sau pentru care se proiectează ori se fabrică un astfel de produs și care comercializează produsul sub numele ori marca sa;</p> <p>...</p>	<p>evaluare a conformității nr.235 din 01.12.2011 conțineaceleași definiții de importator și producător, cu text identic ca celdin prezentul proiect de lege.</p> <p>Legea privind actele legislative nr.780/2001 prevede, în art.19 lit.e), că terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia.</p>		
3	art.4 - art.8	<p>Capitolul II. Cadrul instituțional în domeniul proiectării ecologice (art.4 - art.8)</p>	<p>Capitolul II din proiect stabilește atribuții în domeniul reglementat de proiectul de lege pentru mai multe autorități publice, precum Guvernul, Ministerul Economiei, Ministerul Mediului, Agenția pentru Eficiența Energetică, Agenția pentru Protecția Consumatorilor.</p>	<p>Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă; Norme confuze; Nerespectarea exigențelor de tehnică legislativă.</p>	<p>Recomandăm autorului revizuirea în totalitate a capitolului II din proiect pentru a reda claritate atribuțiilor autorităților publice.</p> <p>Totodată, în cazul instituirii acestor atribuții se impune completarea actelor normative ce reglementează activitatea acestor autorități publice.</p>

			<p>Stabilirea acestor atribuții pentru autoritățile publice trebuie să fie urmată de completarea atribuțiilor acestora din legi și acte normative subordonate legii care reglementează activitatea respectivelor autorități publice.</p> <p>Totodată, un șir de atribuții prevăzute în proiect sînt neclare și poate duce la confuzii și aplicare eronată în practică. În art.5 lit.a) nu este clară atribuția Ministerului Economiei de a asigura elaborarea cadrului normativ pentru produsele cu impact energetic aferent proiectării ecologice.</p> <p>La fel, în art.6 lit.a) este confuză atribuția Ministerului Mediului de a asigura elaborarea cadrului legislativ și normativ aferent proiectării ecologice.</p> <p>Ca obiecție generală notăm că, expresia "acte normative aferente</p>		<p>La fel, autorul urmează să țină cont de cerințele de tehnică legislativă pentru a reda claritate textului proiectului și a evita folosirea cuvintelor și expresiilor cu sens ambiguu.</p>
--	--	--	--	--	--

			<p>proiectării ecologice", utilizată de autor în tot textul proiectului urmează a fi revizuită, întrucât nu este înțeleasă și poate duce la interpretări abuzive. Am putea sugera: "acte normative din domeniul proiectării ecologice".</p> <p>Legea nr.780/2001 stabilește în art.19 lit.a) cerința de a construi fraza, astfel încât să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat și în art.19 lit.g) cerința de evitare a folosirii cuvintelor și expresiilor cu sens ambiguu.</p> <p>Totodată, făcând trimitere la aceste acte normative aferente proiectării ecologice nu este clar dacă autorul se referă la același act normativ sau diferite, plus că nu este indicat care sînt aceste acte, cîte acte vor fi adoptate, etc.</p>		
4	art.11	Articolul 11. Responsabilitățile producătorului	Expresia „dacă actele normative solicită aceasta” este potențial	Vulnerabilitate Prevederi care încalcă drepturile/libertățile;	Propunem includerea expresă și exhaustivă a tuturor

		<p>...</p> <p>(2) În conformitate cu actele normative aferente proiectării ecologice, producătorii furnizează utilizatorilor finali următoarele: b) profilul ecologic al produsului și beneficiile ecologice, dacă actele normative solicită aceasta.</p>	<p>vulnerabilă. Este necesar de a stabili expres ce trebuie să furnizeze producătorii către utilizatorii finali.</p>		<p>informațiilor ce trebuie să furnizeze producătorii către utilizatorii finali.</p>
5	art.12	<p>Articolul 12. Marcajul CE și declarația de conformitate</p> <p>(1) Înainte de a introduce pe piață și/sau pune în funcțiune un produs reglementat de actele normative aferente proiectării ecologice se aplică marcajul CE și se emite o declarație de conformitate, prin care producătorul sau reprezentantul său autorizat garantează și declară că produsul <u>se conformează tuturor dispozițiilor relevante ale actului normativ.</u></p>	<p>Expresia „ se conformează tuturor dispozițiilor relevante ale actului normativ v” este de natură vulnerabilă.</p>	<p>Vulnerabilitate Norme confuze; Nerespectarea exigențelor de tehnică legislativă.</p>	<p>Sugerăm autorului revizuirea textului, ca opțiune e posibil de prevăzut următorul text: „se conformează tuturor dispozițiilor și cerințelor prezentei legi”.</p>

		...			
6	art.15	<p>Articolul 15. Clauza de salvagardare</p> <p>(1) Producătorul sau reprezentantul său autorizat este obligat să asigure conformitatea produsului care poartă marcajul CE în corespundere cu art.12 al prezentei legi, cu prevederile actului normativ și/sau marcajul CE.</p>	<p>În primul rând, art.15 este constituit doar dintr-o singură normă de drept cu o singură dispoziție. Pornind de la cerințele legii nr.780/2001, acesta nu poate fi numerotat cu alin.(1), impunându-se omiterea numerotării.</p> <p>În al doilea rând, această normă este totalmente neclară, fără sens și va duce la interpretări eronate în practică, ceea ce contravine cerințelor de tehnică legislativă cuprinse în art.19 din Legea 780/2001.</p> <p>În al treilea rând, "clauza de salvagardare" reprezintă cu totul altceva. "Clauza de salvagardare" este instrumentul prin care se permite unui stat membru al UE să deroge temporar de la normele dreptului comunitar atunci când astfel își protejează interese importante și legitime. În</p>	<p>Vulnerabilitate Norme confuze; Nerespectarea exigențelor de tehnică legislativă și limbaj normativ</p>	<p>Recomandăm autorului revizuirea în totalitate a textului acestei norme pentru a fi adus în conformitate cu cerințele tehnicii legislative și cu prevederile Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009.</p>

			acest sens este expus și art.7 din Directiva Europeană nominalizată.		
7	art.17	<p>Articolul 17. Prezumția de conformitate</p> <p>...</p> <p>(3) Produsele cu impact energetic, cărorale-au fost acordate alte etichete ecologice, sînt conforme în materie de proiectare ecologică, în măsura în care eticheta ecologică respectă cerințele prezentei legi.</p>	<p>În primul rînd, această normă deviază de la conținutul prevederilor cuprinse în prevederile art.9 alin.(3) a Directivei 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009.</p> <p>În al doilea rînd, autorul utilizează noțiunea de „<i>etichete ecologice</i>”, însă nu găsim o definiție a acestora în proiect și nici nu există o reglementare în legislația națională.</p> <p>Ca remarcă notăm existența în Uniunea Europeană a Regulamentului (CE) nr.1980/2000 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iulie 2000 privind sistemul comunitar revizuit de acordare a etichetei ecologice. În conformitate cu acest Regulament, obiectivul</p>	Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă;	Este necesar de racordat prevederile proiectului la normele cuprinse în actele Uniunii Europene și de a crea cadrul normativ național pentru implementarea prevederilor prezentului proiect de lege.

			<p>sistemului comunitar de acordare a etichetei ecologice este de a promova produsele care pot determina reducerea impactului negativ asupra mediului, în comparație cu alte produse din același grup de produse, contribuind astfel la utilizarea eficientă a resurselor și la un nivel ridicat de protecție a mediului. Acest obiectiv se realizează oferindu-se consumatorilor îndrumare și informații corecte, exacte și stabilite pe bază științifică înscrise pe produsele respective. În continuare sînt prevăzute condițiile și cerințele pentru a acorda produselor „eticheta ecologică” comunitară. Totodată, este stabilită și forma „<i>etichetei ecologice</i>”.</p>		
8	Capitolul III (art.9)		<p>Un singur articol nu poate forma un capitol întreg. Acest fapt contravine prevederilor art.33 din legea nr.780/2001 privind actele legislative.</p>	Vulnerabilitate Nerespectarea exigențelor de tehnică legislativă	Este necesar ca autorul să revizuiască structura capitolului III din proiectul de lege pentru a nu admite constituirea unui capitol doar

					dintr-un singur articol.
9	art.20	<p>Articolul 20. Intrarea în vigoare ...</p> <p>(2) Articolul 9 al prezentei legi intră în vigoare odată cu intrarea în vigoare a actelor normative aferente proiectării ecologice.</p>	<p>Mențiunea despre intrarea în vigoare a art.9 după intrarea în vigoare a actelor normative aferente proiectării ecologice reprezintă un text ambiguu și confuz.</p> <p>Autorul nu face referire în proiect sau în nota sa informativă referitor la lista acestor acte normative aferente.</p> <p>La fel, nu este clar după care act va intra în vigoare art.9 din proiect, ori Guvernul poate adopta un șir de acte normative aferente proiectării ecologice într-o perioadă de timp nedefinită.</p> <p>În lipsa unor precizări și unor norme clare, prevederile art.20 alin.(2) din proiect fie nu vor putea fi aplicate în practică, fie vor fi implementate în mod arbitrar, la latitudinea subiectivă a autorităților publice.</p>	<p>Vulnerabilitate</p> <p>Norme confuze; Nerespectarea exigențelor de tehnică legislativă și limbaj normativ.</p>	<p>Recomandăm revizuirea textului normei pentru a-i reda claritatea necesară aplicării corecte în practică.</p>

Concluzii

Acest proiect de lege este un pas înainte pentru Republica Moldova, întrucât stabilește cadrul legislativ național, racordat la normele Uniunii Europene, privind cerințele pentru produsele cu impact energetic care sînt introduse pe piață. În consecință, realizarea prevederilor acestui proiect de lege va duce la dezvoltarea durabilă, creșterea eficienței energetice și a nivelului de protecție a mediului, precum și la sporirea securității furnizării energiei. Adoptarea acestuia va avea un impact major asupra fiecărui om, prin prisma garantării dreptului la un mediu înconjurător sănătos.

Carențele depistate în rezultatul analizei acestui proiect de lege țin mai mult de tehnică și limbaj legislativ, de omisiunile autorului de a corela prevederile din proiect cu normele existente în legislația națională sau de unele devieri de la normele Directivei Uniunii Europene, transpuse în prezentul proiect de lege.

Este necesar de a remarca faptul că, formulările conținute în proiect nu totdeauna sînt suficient de clare și concise, iar exprimările nu întrunesc de multe ori rigorile tehnicii legislative și ale limbajului juridic. De multe ori se folosesc expresii neclare, care pot duce la confuze în aplicarea viitoarelor prevederi legale. Sub acest aspect, unele prevederi din proiect urmează a fi revizuite pentru a nu duce la interpretări abuzive pe parcursul implementării acestora și pentru a le reda claritatea necesară aplicării normelor în practică.

Prevederile din proiect dezvoltă normele constituționale cuprinse în art.37 din Constituție, care asigură dreptul la un mediu înconjurător sănătos.

Proiectul de lege este conform parțial legislației corelative, ori Guvernul, ca și autor al acestui proiect de lege, trebuia să anexeze lista actelor normative necesare pentru executarea actului legislativ care se adoptă sau a proiectelor acestor acte normative, așa cum cere art.47 alin.(7) din Legea nr.797/1996 privind adoptarea Regulamentului Parlamentului. În această ordine de idei, proiectul de lege se va încadra organic în cadrul juridic și va asigura o reglementare integrală a raporturilor sociale, ce se referă la proiectarea ecologică a produselor cu impact energetic, doar în contextul în care vor fi elaborate, modificate și aprobate actele normative corelative.

Acest proiect de lege a fost elaborat întru armonizarea legislației naționale la aquis-ului UE și anume la Directiva 2009/125/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie 2009. Totodată, proiectul de lege corespunde standardelor instituite în Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, ce se referă la protecția mediului (art.37) și protecția consumatorilor (art.38).

Întrucât proiectarea ecologică a produselor cu impact energetic este un domeniu nou pentru Republica Moldova, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, nu s-a expus asupra domeniului de reglementare a prezentului proiect de act normativ.

La fel, nu au fost identificate careva cauze, ce au făcut obiectul sesizării la CtEDO, referitor la proiectarea ecologică a produselor cu impact energetic și nici Convenția Europeană pentru Drepturile Omului nu reglementează explicit acest domeniu.

Proiectul de lege nu reglementează aspectul gender. Nu au fost depistate norme care ar discrimina sau limita drepturile, libertățile și șansele femeilor în raport cu bărbații.

Trebuie să subliniem lipsa tuturor actelor necesare pentru înaintarea unei inițiative legislative, cum ar fi în cazul nostru: avizele ministerelor și altor autorități de specialitate, declarația de compatibilitate a proiectului cu legislația UE, tabelul de concordanță a consultărilor cu societatea civilă, analiza impactului de reglementare, etc. În lipsa acestora, întreg procesul legislativ este perturbat și, drept consecință, Parlamentul nu dispune de tot setul de documente necesare pentru a-și îndeplini eficient sarcina sa legislativă.

În contextul celor expuse, cu luarea în considerare de autor a obiecțiilor și recomandărilor formulate în prezentul raport de expertiză, considerăm că acest proiect de lege poate fi supus procedurilor de dezbatere și adoptare în cadrul Parlamentului.

